

viist sig ved Krigsskattens Ligning issor, at der af 643 Skatteyndende i Fredericia kun vare 204, som man kunde lægge Krigsskat paa, og deraf kan det dog blive særdeles klart, at naar man lægger en saadan Skat paa efter Folkemængden, saa vil det blive svært at faae den ud. Fredericia har en stor Befolkning, men som sagt, da den er mere Landsby end Kjøbstad, kan dens Folkemængde ikke tælles som en Kjøbstads Befolkning. Jeg vil desuden sige, at Fredericia kan ikke gjøre ved, at den er en saadan Vandskabning, at den er halv Kjøbstad og halv Land, den har ikke skabt sig selv, den ligger paa et Sted, hvor det er umuligt, at der vilde have kommet nogen Kjøbstad frem, naar den ikke var blevet fremkumstlet. Den har havt en meget mægtig Skaber, nemlig Regjeringen, men en Skaber, som ikke har kunnet skaffe den Næring, den har kun skaffet den Folk, den har kun sørget for, at der blev nedlagt 3 à 4 Bønderbyer, og at Hartornet blev gjort privilegeret, og at Enhver, som vilde bygge Huse, kunde faae Jordlod. Den har sørget for, at Talenter og andre stikkelige Folk kunde opholde sig der uden Fare, og at fremmede Religionsbeholdere kunde komme og nedfætte sig der og leve, døe og blive begravet der, men det var ogsaa al den Religionsfrihed, de havde. Man veed ogsaa, at man har sørget for at faae en fattig Coloni herind, og forlenet den med over 100 Td. Land; disse Menneffer have nu udbredt sig, og ere blevne saadanne Colonister, som ingen Næringskat kunne bære. Nu kommer dertil, at der ligger en stor Garnison i Fredericia, hvis Familier, som nu ere under det Militaire, heller ikke kunne komme til at betale Krigsskat, saa at man kan sige, at Byen har kun faa Folk, som kunne svare Skat. Der er endnu et Privilegium for Fredericia den Dag idag, nemlig at enhver fattig Huusmand, som har 100 Rbd. i Lommen, kan komme ind og blive Huuseier, faae Byggeplads, Jordlod og Mark og faae Skattefrihed i 3 Aar. Derved er det muligt at blive bosat derinde, men det er ikke muligt for ham at komme ud igen; han kan ikke sælge sit Huus, fordi dette Privilegium bevirker, at Ingen kober et Huus, men hellere bygger et. Paa den Maade er det, at Regjeringen har kunnet sørge for at

faae mange Folk derind, men da der intet Dyland er dertil, saa har der heller ingen Næring kunnet være, Noget, som Ingen kan skaffe, naar Kjøbstæderne ikke have Beliggenhed derefter. Der har imidlertid været gjort mange Forsøg derpaa, mange Fabrikanter have nedfættet sig, men efterat Fabrikkerne ere mislykkede, ere de Folk, som arbejdede ved Fabrikkerne, blevne til Befolkning i Staden, men derfor ere de ikke blevne skatteyndende. Det er derfor, at Byen, selv om der ingen Krig var, virkelig kunde staae saaledes i den Forsamling, at det ikke var ubilligt, at mit Vædringsforslag under Nr. 16 blev antaget. Der er nu, som Forsamlingen bekendt, indkommet et Andragende fra Fredericia Communalbestyrelse, hvori den ønsker sig aldeles fritagen for Krigsskat, som jeg ogsaa haaber, at Regjeringen vil tage Hensyn til. Jeg undrer mig ikke over, at det er indkommet, thi der var endnu ikke oprævet Skatter for sidste Aar, da jeg reiste herind, selv de kongelige Skatter ere blevne udpantede medens jeg har været her, og derfor undrer jeg mig ikke over, at høre fra dem Begjæring om Fritagelse for Krigsskat. Jeg vil saaledes overlade disse Forslag til deres Skjæbne, idet jeg dog vil ønske, at Forsamlingen vil tage Hensyn til, at der ligger saare Meget til Grund for, at denne By ikke skal behandles ganske som Kjøbstad.

Ordføreren: Efter nu at have hørt, hvorledes de vigtigste Vædringsforslag ere blevne motiverede, skal jeg udtale Udvalgets Anskuelse, og tillige nærmere, begrunde de af samme gjorte Forslag. Man har foreskaffet Udvalget, at det ikke synes at erkjende, at Kjøbstæderne have været haardt bebyrdede ved Næringskrigsskatten i Aaret 1848. Det er Udvalgets Anskuelse, at det har havt Føie til ikke at antage dette; thi medens Landet har lidt ved Kornprisernes Dalen paa samme Tid, da Krigsskatten allerede rammede Jordbrugerne paa en Maade, som i det mindste ikke let af Noget vil ansees at være mindre, men af de Allersleste vil ansees at være mere, end hvad der lagdes paa alle andre Indtægtskilder, er Næringsingen i Byerne i det Hele taget ikke bleven saaledes afficeret, eller saa føleligt berørt, som Landmandens Interesse blev det ved Kornpri-